

مدرسه امام رضا (ع) واحد ۴
درس دهم (یاری از نماز و روزه)
دبیر گرامی : جناب آقای واله
تهیه و تنظیم : محمد جواد خاوری
خراسانی

۱- خداوند برنامه ای برای ما تنظیم کرده است که شامل احکام و وظایف گوناگونی در ارتباط با خدا، خود، خانواده، جامعه و خلقت است.

۲- با عمل به این برنامه (علت) انسان در مسیر عبودیت خدا گام بر میدارد و به رستگاری در دنیا و آخرت می رسد (معلول = نتیجه)

۳- خداوند حکیم است (علت) یعنی هیچ کاری را عبث و بیهوده انجام نمی دهد پس اگر وظیفه ای را روی دوش ما قرار داده است براساس حکمت بوده و قطعا به مصلحت ماست وسعادت ما را در پی دارد (معلول = نتیجه)

ثمرات نماز

دوری از گناه

یاد خدا
(برترین ثمره)

مهم ترین ثمره روزه **تقوا** است

تقوا

آدم بی تقوا
عاقبت در آتش
می سوزد

معنی: توانایی
نگهداری و حفظ خود
از گناه و زشتی

آدم با تقوا عاقبت
به بهشت می رود

مانند سوار کاری
است که سوار اسب
راهوار شده و لجام
ان را در اختیار دارد

انسان باتقوا بر خودش
مسلط است و توانایی حفظ
خود را از گناه دارد و می
کوشد روز به روز بر تقوای
خود بیفزاید (علت) تا از
الودگی ها حفظ
شود (معلول)

مانند سوار کاری
است که سوار اسبی
سرکش شده و لجام
ان را در اختیار ندارد

... وَ أَقِمِ الصَّلَاةَ

و نماز را برپا دار،

إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَ الْمُنْكَرِ

که نماز از کار زشت و ناپسند باز

می دارد

وَ لَذِكْرِ اللَّهِ أَكْبَرُ

و قطعاً یاد خدا بالاتر است ،

وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ

و خدا می داند چه می کنید.

عنکبوت، ۴

۱- با توجه به حضور خدا در زندگی و نظارت او بر اعمال (علت) سبب دوری انسان از گناهان می شود (معلول = نتیجه)

تداوم و پیوستگی نماز (عدم ترک نماز)

میزان دقت و توجه ما هنگام نماز

کوچک نشمردن نماز

داشتن درک صحیح نسبت به آنچه در نماز میگوییم و انجام می دهیم

۲- تاثیر نماز در زندگی به دو عامل بستگی دارد

۳- دوری از گناهان و حتی مکروهات نتیجه ی

۴-درک صحیح نسبت به هر یک از اعمال نماز و نتیجه ی آن در زندگی مان

نتیجه و اثر (معلول)	افعال نماز (علت)
دوری از بی نظمی	انجام به موقع
کمتر شدن آلودگی های ظاهری	نماز را با لباس و بدن پاک خواندن
تمایل کمتر به کسب درآمد از راه مراهم	رعایت شرط غصبی نبودن لباس و مکان نمازگذار
بی توجهی به آن چه در مقابل خداست	توجه به بزرگی خداوند در هنگام گفتن تکبیر «الله اکبر:فدا بزرگ تر است»
در برابر مستکبران فضوع و فشووع نمیکنیم	توجه به عظمت خداوند در رکوع و سجود: «سبمان ربی العظیم و بمحمد:پاک و منزّه است پروردگار بزرگ من و سپاس مخصوص اوست» «سبمان ربی العلی و بمحمد:پاک و منزّه است پروردگار بلندمرتبه من و سپاس مخصوص اوست»
دل نبستن به سایر راه های انصرافی	بیان صادقانه عبارت «اهدنا الصراط المستقیم : ما را به راه راست هدایت کن»
خود را جزء کسانی که فدا بر آن ها فشم گرفته یا راه را گم کرده اند،قرار نخواهیم داد.	با توجه گفتن عبارت : « غیرالمغضوب علیهم و لا الضالین : (ما را به راه کسانی که) بر آن ها فشم گرفته ای و گمراهان (هدایت نکن) .

۵- با تکرار صحیح آن چه در نماز می گوییم و انجام می دهیم (علت) به تسلط بر خود دست می یابیم و می توانیم در برابر منکرات بایستیم و از انجامشان خودداری کنیم (نتیجه = معلول)

نجاسات ۱۱ چیزند

- ۱- خون انسان و حیوانی که خون جهنده دارند (مانند گوسفند)
- ۲و۳- ادرار و مدفوع انسان و حیوانات حرام گوشتی که خون جهنده دارند (مانند گربه)
- ۴- مردار انسان و هر حیوانی که خون جهنده دارد: مردار یعنی تکه ای از اعضای بدن پس از مرگ. دقت کنید حیوانات حلال گوشت در صورتی که ذبح اسلامی شوند مردارشان پاک است.
- ۵ و ۶- سگ و خوک زنده و مرده شان نجس است : این دو حیوان تمام اعضای بدنشان نجس است و هیچ وقت و به هیچ صورتی پاک نمی شوند
- ۷- کافر: کسی که به خدای یگانه اعتقاد ندارد. (دقت کنید مسیحیان و یهودیان و در کل پیروان سایر پیامبران به خدای یگانه اعتقاد دارند)
- ۸- شراب و هر مایع مستی آور
- ۹- منی
- ۱۰- آبجو
- ۱۱- عرق شتر نجاست خوار

- ۱- با توجه به سخن امام صادق (ع) می فهمیم نگاه از روی خشم به پدر و مادر (علت) نمازش از سوی خدا پذیرفته نمی شود (نتیجه=معلول)
- ۲- با توجه به سخن پیامبر (ع) هر کس غیبت کند (علت) تا چهل روز نماز و روزه اش پذیرفته نمی شود (نتیجه = معلول) و شرط پذیرفته شدن نماز و روزه بخشیده شدن توسط فرد غیبت شده است
- ۳- با توجه به سخن امام صادق (ع) می فهمیم که میزان پذیرفته شدن نماز بستگی به تاثیر نماز در دوری انسان از گناه دارد

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ
كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ
لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

ای کسانی که ایمان آورده اید،
روزه بر شما مقرر شده است
همان گونه که بر کسانی که پیش از شما بودند، مقرر
شده بود
باشد که تقوا پیشه کنید.

بقره، ۱

۱- میزان موفقیت در رسیدن به هدف های بزرگ به میزان تسلط او بر خویش ،خودنگهداری و تقوا بستگی دارد (رابطه ی مستقیم بین آنها برقرار است)

۲- هدف های بزرگتر تقوای بیشتری می طلبند

۳- روزه به انسان چنان قدرت تسلطی بر خود (تقوایی) می دهد که او می تواند موانع درونی را کنار بزند و گام های موفقیت به سوی برترین هدف های زندگی را به خوبی بردارد

➤ ۴- روزه مصداق کامل تمرین صبر و پایداری در برابر خواهش های دل است

➤ ۵- روزه فقط خودداری از خوردن و اشامیدن نیست بلکه باید چشم زبان گوش و در کل همه ی وجود انسان روزه باشد و در برابر خواهش های دل تقوا پیشه کند

➤ ۶- اگر در سال یک ماه کل وجودشان روزه باشد (علت) هر سال باتقواتر می شویم و دیگر انجام دستورات حق برایمان دشوار نخواهد بود (نتیجه = معلول)

۱و۲ - خوردن و اشامیدن

اگر سهوا باشد اشکالی ندارد و روزه صحیح است

اگر نمی تواند ضعفش را تحمل کند می تواند افطار کند

اگر استفراغ عمدی باشد روزه را باطل میکند

۳-دروغ بستن بر خدا و پیامبر (ص) و جانشینان ایشان

۴-رساندن غبار غلیظ به حلق دود سیگار تنباکو و ... روزه را باطل میکند

۵-فروبردن تمام سر در آب دقت کنید شستن تمام بدن با دوش گرفتن اشکالی ندارد

۶-باقی ماندن بر جنابت تا اذان صبح : شخصی که قبل از اذان صبح بر او غسل جنابت واجب شده است اگر میخواهد روزه بگیرد باید تا قبل از اذان صبح حتما غسل کند یا اگر شرایط غسل کردن برایش فراهم نیست می تواند تیمم کند و روزه اش را بگیرد دقت کنید اگر بتواند غسل کند اما کوتاهی کند و با تیمم روزه بگیرد روزه اش صحیح است اما معصیت کرده

۲- کسی که در ماه رمضان روزه نگرفته

تا ماه رمضان سال بعد باید روزه ی قضا (به همان تعداد روزی که روزه نگرفته است) بگیرد

سهوا و به علت عذر باشد

اگر عمدا تا ماه رمضان سال بعد روزه ی قضا را نگرفت باید هم روزه ی قضا بگیرد و هم برای هر روز یک مد (۷۵۰) گندم و جو و مانند آن ها را به فقیر بدهد

باید تا ماه رمضان سال آینده هم قضای روزه بگیرد و هم کفاره بدهد یعنی یا ۶۰ روز روزه بگیرد یا ۶۰ مد طعام به ۶۰ فقیر بدهد

عمدا باشد

۳- اگر شخصی روزه گرفته ولی عمدا روزه اش را به چیز حرامی باطل کند اگر بتواند باید کفاره ی جمع بدهد یعنی هم ۶۰ روز روزه بگیرد و هم ۶۰ مد طعام به ۶۰ فقیر بدهد اگر برایش ممکن نبود میتواند یکی از این ها را انتخاب کند

۱- اگر مسافری شرط های زیر را داشته باشد نمی تواند روزه بگیرد و باید نمازش را نیز شکسته بخواند

الف) رفتن او بیشتر از ۴ فرسخ (۲۲,۵ کیلومتر) باشد و مجموع رفت و برگشت او بیش از ۸ فرسخ شود (حد ترخص)
ب) کم تر از ۱۰ روز در مقصد بماند
ج) برای انجام کار حرام سفر نکرده باشد

۲- اگر شخصی مسافر قبل از اذان ظهر از حد ترخص خارج شود نمی تواند آن روز را نیز روزه بگیرد و پس از خروج از حد ترخص باید روزه اش را افطار کند

۳- اگر مسافر بعد از اذان ظهر از حد ترخص خارج شود باید به روزه اش ادامه دهد

۴- اگر شخصی قبل از اذان ظهر به مبدا (وطنش) باز گردد در صورتی که کاری که روزه را باطل میکند انجام داده باشد باید آن روز را روزه بگیرد

۵- اگر مسافر بعد از اذان ظهر به وطنش برسد یا قبل از ظهر به وطنش باز گردد اما کاری که روزه را باطل می کند انجام داده باشد نمی تواند آن روز را روزه بگیرد و قضای روزه ی آن روز را بعد از ماه رمضان باید بگیرد